

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

21. september 2022

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 480 (Alm. del) af 16. september 2022

Spørgsmål

Vil ministeren oversende talepapir fra åbent samråd den 16. september 2022 om statens konsulentforbrug, jf. FIU alm. del - samrådsspørgsmål AA og AB.

Svar

Nedenfor fremgår talepapiret fra samråd den 16. september 2022 om statens konsulentforbrug.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

Det talte ord gælder

[Indledning]

- Tak for ordet og tak for muligheden for at tale om regeringens konsulentbesparelser.
- Det er et emne, som ligger mig meget på sinde.
- Regeringens ambition på området er helt klar: Vi vil spare 3 mia. kr. på konsulentforbruget i den offentlige sektor i 2025, som i stedet skal bruges på mere velfærd og den grønne omstilling.
- Og vi skal samtidig gøre endnu større brug af vores egne medarbejdere i den offentlige sektor for at fastholde viden og opbygge kompetencer internt.
- Regeringen har med de seneste økonomiaftaler med kommuner og regioner for 2023 samlet aftalt konsulentbesparelser i den offentlige sektor på 3 mia. kr., når besparelserne er fuldt indfaset i 2025.
- Færre penge til eksterne konsulenter betyder, at vi kan bruge flere penge på mere og bedre velfærd og den grønne omstilling.

[Konsulentbesparelserne i staten]

- I staten er der med finansloven for 2020 og politiaftalen fra december 2020 aftalt besparelser på 1,1 mia. kr., når de er fuldt indfaset.
- I staten er besparelserne særligt målrettet managementkonsulenter, hvor vi ofte lige så godt kan bruge vores dygtige fastansatte medarbejdere i staten frem for at hyre dyre eksterne konsulenter.
- Jeg noterer mig, at opgørelsen af statens konsulentforbrug for 2021 viser, at forbruget af managementkonsulenter er faldet med 943,3 mio. kr. svarende til ca. 60 pct. siden 2019, hvor regeringen tiltrådte.
- Opgørelsen viser samtidig, at det er sværere at spare på juridisk bistand og særligt på it-konsulenter, hvor vi i højere grad har brug for specialister til at fastholde Danmarks førerposition inden for digitalisering.
- I staten er konsulentbesparelserne udmøntet som rammereduktioner på de enkelte ministerområder.
- Det betyder, at pengene konkret er taget fra ministeriernes rammer og i stedet løbende brugt til at finansiere bl.a. mere og bedre velfærd og den grønne omstilling.

- Og regeringen følger samtidig tæt op på forbrugsudviklingen i staten. Dvs. om forbruget af eksterne konsulenter er nedbragt i overensstemmelse med besparelsesmålet.
- Regeringen er fuldstændig åben om udviklingen i statens konsulentforbrug. Derfor orienterer vi årligt FIU om udviklingen. Fordelt på de enkelte konsulentkategorier og ministerier. For det er helt naturligt, at man gerne vil følge med i udviklingen på området.
- I 2020 kom vi i mål med det samlede reduktionsmål for året, som omfatter forbrug af 'managementkonsulenter og øvrige rådgivende konsulenter', 'it-konsulenter' og 'juridisk bistand'.
- Men i 2021 kom vi desværre ikke i mål med reduktionsmålet.
- Opgørelsen af statens konsulentforbrug i 2021 som er oversendt til FIU, viser, at statens konsulentforbrug er faldet med 127 mio. kr. i 2021 ift. 2019.
- Og det er der særligt to gode forklaringer på.
- For det første har vi i 2021 haft en række ekstraordinære konsulentudgifter til håndtering af COVID-19. Der er tale om engangsforhold, som

har bidraget til at få Danmark godt igennem coronakrisen.

- For det andet har Skatteministeriet været nødsaget til at indkøbe ekstern juridisk bistand i udbyttetsagen. Det vil jeg komme nærmere ind på om lidt.
- I den omfattende opgørelse som er oversendt til FIU indgår både konsulentforbrug relateret til COVID-19 og juridisk bistand i udbyttetsagen. Udgifterne er altså ikke frasortet.
- Men i følgebrevet fremhæves de to enkeltstående sagskomplekser som forklarende faktorer for merforbruget i 2021. Og det fremgår, hvordan forbrugsudviklingen ser ud uden disse ekstraordinære udgifter i 2021.
- Jeg skal naturligvis beklage, hvis følgebrevet har givet anledning til misforståelser. Det har i sagens natur ikke været hensigten.

[Korrektionen fsva. juridisk bistand ifm. udbyttesagen]

- Som det fremgår af følgebrevet til FIU har regeringen besluttet, at der fremover – fra 2022 og frem – ikke følges op på Skatteministeriets forbrug på juridisk bistand i forbindelse med udbyttesagen som en del af konsulentforbruget i staten.
- Det skyldes, at regeringen ikke finder det hverken hensigtsmæssigt eller meningsfuldt at forudsætte besparelser på den sag.
- Der er tale om et helt særligt sagskompleks, hvor der arbejdes på at få flest mulige af de formodede svindlede beløb tilbage i statskassen.
- Skatteforvaltningen har indtil videre fået ca. 1,1 mia. kr. tilbage i statskassen som følge af de indgåede forlig.
- Kammeradvokaten skønner med væsentlig usikkerhed, at der vil kunne indbringes et samlet provenu i sagen på op til ca. 8,5-9,5 mia. kr. Som led i det arbejde er staten afhængig af bistand fra særligt udenlandske advokater til at føre de civile retlige søgsmål i udlandet.

- Kammeradvokaten skønner – med væsentlig usikkerhed – at udgifterne til sagskomplekset kan beløbe sig på op mod ca. 4,3 mia. kr. i alt i 2017-2029.
- Det er den klare ambition at få flest mulige af de formodede svindede beløb tilbage i statskassen, hvor de hører hjemme.
- Det er en bevidst politisk beslutning om ikke at spare på den juridiske bistand, som skal bidrage til at sikre, at vi får de penge tilbage, som den danske stat er blevet snydt for. Alt andet ville stride mod almindelig sund fornuft.
- Selvom regeringen har besluttet fremover ikke længere at opgøre Skatteministeriets forbrug på juridisk bistand i udbyttesagen som en del af konsulentforbruget i staten, ændrer det naturligvis ikke ved, at forbruget er der. Det giver sig selv.
- Forskellen ligger i, at der ikke forudsættes besparelser på den eksterne bistand i sagen.
- Der er i øvrigt intet odiøst i, at der korrigeres for noget forbrug i den løbende opfølgning på statens konsulentforbrug.
- I opgørelsen af statens konsulentforbrug for 2020, som regeringen oversendte til FIU den 19. maj 2021, står det eksplicit i teksten, at der korrigeres for interne offentlige betalinger, lovbundne

advokatydelse hos Udlændinge- og Integrationsministeriet og Justitsministeriet samt for kommunernes og regionernes andel af konsulentforbrug i forbindelse med fællesoffentlige digitaliseringsinitiativer.

- Og regeringen har fra start valgt at målrette konsulentbesparelserne mod managementkonsulenter, it-konsulenter og juridisk bistand. Det betyder samtidig, at indkøb af andre tjenesteydelser heller ikke indgår i konsulentopgørelserne. Det gælder fx ekstern rådgivningsbistand fra ingeniører og arkitekter.
- Man kan så spørge, om korrektionen vedrørende udbyttesagen med fordel kunne have været udmøntet i konsulentopgørelserne fra begyndelsen? Ja - måske.
- Men sagen har vist sig at vokse i omfang og kompleksitet.
- Det ses tydeligt i de seneste udgiftsskøn for civile tiltag i udbyttesagen, der er opjusteret med ca. 1,9 mia. kr. til i alt ca. 4,3 mia. kr. fra 2017-2029.

- Og jeg noterer mig i den sammenhæng, at regeringens tilgang til sagen flugter med den forhenværende regerings linje og fortsætter arbejdet med at få flest mulige af de formodede svindlede beløb tilbage i statskassen.

[Afrunding]

- Afslutningsvist vil jeg slå fast, at regeringen har taget de første skridt i en grundlæggende kulturændring i den offentlige sektor, hvor der tages kritisk stilling til brugen af eksterne konsulenter, og hvor balancen mellem interne og eksterne kompetencer overvejes nøje. Det kommer fuldt indfaset i 2025 til at frigive 3 mia. kr. til mere velfærd og til at få sat yderligere skub i den grønne omstilling.
- Tak for ordet.